

Wymagania dotyczące pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych CZ C ó dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Serologii Transfuzjologicznej

Informacje ogólne:

- Próbkę krwi do badań immunohematologicznych należy pobrać do probówek z EDTA o objętości **4ml- dorosli** (w wyjątkowych sytuacjach 2ml) , **2 ml- małe dzieci** (zgodnie danymi zawartymi w tabeli poniżej) na podstawie wypełnionego i podpisanego przez lekarza zlecenia na badanie grupy krwi lub zlecenia na wykonanie próby zgodnie z nim.
- Bezpośrednio przed pobraniem krwi do badań **wymagane jest przeprowadzenie jednoznacznej identyfikacji i weryfikacji to samo ci pacjenta** przez osobę pobierającą.
- Na etykiecie probówki zapisać:
  - nazwisko i imię pacjenta (wielkimi literami);
  - numer PESEL pacjenta, a w przypadku braku numeru PESEL ó datę urodzenia pacjenta;
  - datę i godzinę pobrania próbki krwi.

Uwaga!

W przypadku braku możliwości uzyskania danych pacjenta, **na etykiecie probówki i na zleceniu** na badanie grupy krwi **należy wpisać symbol šNNö, pö , numer księgi głównej lub niepowtarzalny numer identyfikacyjny pacjenta**, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działaniu leczniczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1638, 1948 i 22600).

- Po pobraniu próbki krwi i opisaniu probówki, osoba pobierająca sprawdza, czy dane pacjenta na etykiecie probówki z próbką krwi są zgodne z danymi na zleceniu na badanie grupy krwi lub zleceniu na wykonanie próby zgodnie z nim. Wymagane jest również czytelne podpisanie oraz wpisanie daty i godziny pobrania materiału przez osobę pobierającą.
- Pobrane próbki krwi należy niezwłocznie dostarczyć do Pracowni Serologii Transfuzjologicznej wraz ze zleceniem na badanie grupy krwi (wydanie 6) lub wraz ze zleceniem na wykonanie próby zgodnie z nim (wydanie 7) zależnie od rodzaju badania.
- W przypadku pacjentów, u których nie można jednoznacznie określić grupy krwi lub uzyskano dodatni wynik badania przegładowego przeciwciał odpornościowych, należy przeprowadzić dalszą diagnostykę w jednostce organizacyjnej publicznej służby krwi, zgodnie z zapisami zawartymi w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2017r. w sprawie leczenia krwi i jej składnikami w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całonocne świadczenia zdrowotne*.

O konieczności przeprowadzenia diagnostyki w RCKiK informuje telefonicznie pielęgniarkę lub lekarza, z oddziału zlecającego badanie, pracownik Pracowni Serologii Transfuzjologicznej.

W celu przeprowadzenia badań konsultacyjnych (np.: identyfikacja przeciwciał odpornościowych, weryfikacja grupy krwi AB0 lub RhD) należy pobrać 10 ml krwi na skrzep oraz 4 ml krwi na EDTA oraz wypełnić i dostarczyć z Pracowni Serologii Transfuzjologicznej druk zlecenia na konsultacyjne badania immunohematologiczne (wydanie 1). Oznakowanie probówek oraz pobranie materiału należy wykonać w sposób analogiczny, jak podany powyżej.

Wymagania dotyczące pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych CZ C ó dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Serologii Transfuzjologicznej

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PILNEJ TRANSFUZJI

Po uzyskaniu informacji o konieczności przeprowadzenia pilnej transfuzji (przed wykonaniem próby zgodnie) należy postąpić w sposób podany poniżej.

1. Natychmiast poinformować telefonicznie pracowników Banku Krwi - telefon wewnętrzny 9568 w dniach: pn-pt. 7.00-19.00, soboty- 7.25-15.00 lub pracowników Pracowni Serologii Transfuzjologicznej ó telefon wewnętrzny 9528 w pozostałych godzinach, podając następujące dane:

- imię i rodzaj składowników
- telefon kontaktowy (komórkowy) lekarza/ pielęgniarki

2. Pobrać próbki na badania serologiczne grup krwi w **SOR lub ZBO**

- 1 próbkę krwi na EDTA jeżeli grupa krwi jest znana
- 2 próbki krwi na EDTA jeżeli grupa krwi nie jest znana

UWAGA!

Opis próbki (etykieta z kodem kreskowym, przyklejona wzdłuż próbki): Imię, Nazwisko, PESEL jeżeli pacjent NN należy wpisać numer księgi głównej lub inny niepowtarzalny numer identyfikujący pacjenta oraz datę i godzinę pobrania próbki. Wszelkie pomylki dyskwalifikują próbki do badań!

3. Wypisać i przekazać pisemne **ZAMÓWIENIE NA KREW I JEJ SKŁADNIKI DO PILNEGO PRZETOCZENIA** (załącznik nr 1 do PA-BK/z-5).

Grupa krwi nieznaną		Grupa krwi znana (wynik potwierdzony / 2 wyniki z próbek pobranych w różnym czasie)	
Mężczyzna/ Kobieta po okresie menopauzy	Kobieta do okresu menopauzy/ dziewczynka	Mężczyzna/ Kobieta po okresie menopauzy	Kobieta do okresu menopauzy/ dziewczynka
KKCz grupy: O	KKCz grupy: O RhD-(ujemny), K- Przy braku O RhD-, K- dopuszczone O RhD+(dodatni)	KKCz zgodne grupowo w układzie ABO i RhD z biorcą * *jedynie w przypadku, kiedy dostarczona próbki pacjenta	
FFP, krioprecypitat grupy: AB		FFP, krioprecypitat, KKP: zgodne grupowo w układzie ABO i RhD z biorcą	
KKP: rekonstruowany (KKP grupy O w osoczu AB), jeżeli niedostępny: grupy AB		(do zamówienia należy bezwzględnie dołączyć kopie wyniku grupy krwi)	

4. Wypisać o Zlecenie na badanie grupy krwi (jeżeli nieznaną/niepotwierdzoną) oraz o Zlecenie na wykonanie próby zgodnie.

Zlecenia oznaczyć jako **PILNE**. Badania zlecić w LSI Infomedika.

5. Przekazanie próbek do badań: Na domofonie wybrać nr 4 - sekretariat (okienko).

UWAGA! Osoba przekazująca dokumenty oraz próbki do badań zobowiązana jest pozostać w ZDL do czasu skontrolowania zgodnie z danymi na próbkach i dokumentach.

**Wymagania dotyczące pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych
CZ C ó dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Serologii Transfuzjologicznej**

Lp	Pełna nazwa badania	Symbol badania	Przygotowanie pacjenta	Materiał			Przechowywanie materiału przed wykonaniem badania			Przechowywanie materiału po wykonaniu badania			Transport materiału do badań	
				Kolor korka próbówki	Próbka pierwotna min. obj.	Próbka wtórna min. obj.	temp.	czas	miejsce	temp.	czas	miejsce	temp.	czas

1.	Grupa krwi	GRUPA/ GRUPAC	w/g aktualnej procedury		2-4ml (maks. do 2 ml)	-	18-22°C	Cito-2h	Pracownia Serologii Transfuzjologicznej	2-8°C	5 dni (max. do 7 dni)	Pracownia Serologii Transfuzjologicznej	18-22°C 2-8°C	do 48 h do 7 dni
2.	Próba zgodności	PZ	w/g aktualnej procedury		4ml (Wyjątkowe sytuacje 2 ml)	-	18-22°C	Cito-2h	Pracownia Serologii Transfuzjologicznej	2-8°C	5 dni (max. do 7 dni)	Pracownia Serologii Transfuzjologicznej	18-22°C 2-8°C	do 24 h

Wymagania dotyczące pobierania, przechowywania i transportu próbek materiału do badań konsultacyjnych z zakresu serologii transfuzjologicznej w RCKiK

3.	Grupa krwi Próba zgodności	GRUPA PZ	w/g aktualnej procedury		4ml	-	18-22°C	Materiał przekazany do RCKiK bezpośrednio po otrzymaniu	Pracownia Serologii Transfuzjologicznej	-	-	-	18-22°C 2-8°C	do 48 h do 7 dni
4.	Identyfikacja przeciwciał odpornościowych do krwinek czerwonych				2 x 5 ml (dwie próbówki po 5ml)	-	18-22°C			-	-	-	18-22°C 2-8°C	do 24 h

UWAGA!

W tabeli przedstawiono warunki transportu i przechowywania (czas i temperatura) jak również czas do przeprowadzenia badań immunohematologicznych.

W przypadku próby zgodności podano 24 godziny uwzględniając termin wykonania badań tj. 48 godzin od momentu pobrania próbki krwi od pacjenta zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2018 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki pobierania krwi i jej składowanie, badania, preparatyki, przechowywania, wydawania i transportu dla jednostek organizacyjnych publicznej służby krwi.